

**Қазақстан Республикасының материалдық емес мәдени мұрасының
ҰЛТТЫҚ ТІЗІМІ**

№	Элемент атауы	Материалдық емес мәдени мұра (МЕММ) элементінің категориясы
1	Наурыз	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар
2	Құсбегілік (бүркіт, сұңқар т.б.)	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
3	Айтыс	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
4	Киіз үй мен оның бұйымдарын жасау дәстүрі	Дәстүрлі кәсіпке қатысты білімдер мен дағдылар
5	Қазақтың дәстүрлі домбыра күй өнері	Орындаушылық өнер
6	Қобызда орындау өнері	Орындаушылық өнер
7	Қазақтың дәстүрлі ән өнері	Орындаушылық өнер
8	Батырлар жыры: <ul style="list-style-type: none"> - Алпамыс батыр - Қобыланды батыр - Ер тарғын - Ер Едіге - Қамбар батыр - Қарабек батыр - Көкше батыр - Көкшенің ұлы Ер Қосай - Айсаның ұлы Ахмет батыр - Алау батыр - Тама батыр - Қарасай-Қази - Ер Жәнібек - Еңсегей бойлы ер Есім - Айдос батыр - Жетіген батыр - Сабалақ Абылай хан - Олжаш батыр - Қабылан батыр - Мырза Сәтбек батыр - Орақты батыр - Бөгенбай батыр - Қисса ер Қабанбай - Ер Жасыбай - Жидебай батыр - Олжабай батыр - Өтеген батыр - Райымбек батыр - Жәнібек батыр 	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары

	<ul style="list-style-type: none"> - Мырқы батыр - Барақ батыр - Көкжарлы Барақ батыр - Базар батыр - Бердіқожа батыр - Жантай батыр - Сырым батыр - Ер Әжібай - Арқалық батыр - Ер Кенесары - Ағыбай бытар - Есенкелді батыр - Иман батыр - Жанқожа батыр - Саурық батыр - Сұраншы батыр - Байсейіт батыр - Мырзаш батыр - Шаян батыр - Қожеке батыр - Бекет батыр 	
9	Қыз Жібек	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
10	Қорқыт Ата кітабы	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
11	Қазақтың зергерлік өнері	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
12	Көкпар	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
13	Қазақ күресі	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
14	Киіз басу	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
15	Бесікті жасау және пайдалану дәстүрі	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
16	Қымызды дайындау дәстүрі	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
17	Қозы Көрпеш – Баян сұлу	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары

18	Жетігенде орындау өнері	Орындаушылық өнер
19	Сыбызғыда орындау өнері	Орындаушылық өнер
20	Шаңқобызда орындау өнері	Орындаушылық өнер
21	Ортеке	Орындаушылық өнер
22	Қара жорға биі	Орындаушылық өнер
23	Терме	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
24	Көмей	Орындаушылық өнер
25	Тоғызқұмалақ	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
26	Қазақтың дәстүрлі кілем тоқу өнері	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
27	Шұбатты дайындау дәстүрі	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
28	Қара өлең	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
29	Бақсы сарыны	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
30	Кесте	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
31	Текемет жасау дәстүрі	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
32	Тері өндеу дәстүрі	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
33	Ер-тұрман жасау	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
34	Асық ойыны	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
35	Қазақ ұлттық тағамдары	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар

36	Шілдеhana: - бесік тойы - қырқынан шығару - тұсау кесу - ашамайға мінгізу	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар
37	Беташар: - қоштасу - сыңсу - беташар - тойбастар - жар-жар	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар
38	Жоқтау: - естірту - көңіл айту - керісу - жоқтау - арыздасу	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар
39	Сайыс - аударыспақ - қыз қуу - теңге алу - жамбы ату - жорға жарыс	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
40	Шешендік сөздер	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
41	Қазақтың ұлттық киімдері	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
42	Қазақтың жылнамасы	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
43	Қожанасырдың әзіл әнгімелері	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
44	Көрұғлы эпосы	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
45	Дәстүрлі балалар және жасөспірімдер ойындары («Бес тас» «Тымпи», «Соқыр теке», «Ақ сүйек», «Алтыбақан», «Ақ терек пен көк терек»)	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар

46	Қазақтың дәстүрлі домбыра аспабын жасау қол өнері	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
47	Қазақ жылқы өсірушілерінің көктемгі мерекелік салт-дәстүрлері: бие байлау. айғыр қосу, қымыз мұрындық	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар
48	Қорқыт Ата мұрасы: эпикалық мәдениет және музыка	Орындаушылық өнер